

Ö?retmen Adaylar? Olas? Benlikler Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmen Adaylar? Olas? Benlikler Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26955>

Özet

Ö?retmen Adaylar? Olas? Benlikler Ölçe?i, Seray Tatlı Dalio?lu taraf?ndan O. Cengiz Ad?güzel dan??manlı??nda yürütölen bir doktora tezi kapsam?nda uyarlama çal??mas? ile Türkçe'ye kazandı?lm?? bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, ö?retmen adaylar?nın meslekteki ilk yıllar?na dair zihinlerinde canlandırdıkları gelecekteki benlik temsillerini (olas? benliklerini) belirlemeyi amaçlamaktadır. Çal??ma, bu olas? benlikler ile ö?retmen adaylar?nın öz-yeterlik inançlar? ve ö?retmenlik mesle?ine yönelik tutumlar? arasındaki karma??k ilişkileri incelemek üzere tasarlanmıştır. Ölçek, özellikle e?itim psikolojisi ve kariyer geli?imi alanlar?nda, bireylerin gelece?e yönelik motivasyonel çerçevelerini anlamlandırmak için kritik bir araç görevi görmektedir.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen Adaylar?, Olas? Benlikler, Öz-yeterlik, Ö?retmenlik Tutumu, Ölçek Uyarlama, Kariyer Geli?imi.

Yazarlar

Seray Tatlı Dalio?lu, O. Cengiz Ad?güzel.

Amaç

Ö?retmen Adaylar? Olas? Benlikler Ölçe?i'nin temel amacı, ö?retmenlik e?itimi alan bireylerin, mesle?e başladıkları ilk yıllara ilişkin sahip oldukları "olas? benlik" senaryolar?nı sistematik olarak ölçmektir. Olas? benlikler, bireyin gelecekte olmak istedi?i benlikleri (umut edilen benlikler), olmaktan kaçındı?ı benlikleri (korkulan benlikler) ve olabilece?i benlikleri içerir. Ölçe?in uyarlanması, bu kavram?n Türk ö?retmen adaylar? bağlam?nda geçerliliğini ve güvenilirliğini test etmeyi hedeflemiştir.

Bu araç, aynı zamanda, bu benlik temsillerinin, ö?retmen adaylar?nın mesleki öz-yeterlik düzeyleri ve genel ö?retmenlik tutumlar? gibi di?er önemli psikolojik yapılarla nasıl bir etkile?im içinde olduğunu araştırmacılara sunmak için kullanılmaktadır. Ölçek, pedagojik formasyon süreçlerinin ve mesle?e hazırlık programlarının gelece?e yönelik beklentileri nasıl şekillendirdiğini anlamaya yardımcı olmaktadır.

Yapı

Ölçek, psikolojideki "Olas? Benlikler" (Possible Selves) teorisine dayanmaktadır. Bu yapı, bireyin kendini gelecekteki potansiyel halleri olarak görme yeteneğini ifade eder ve benlik kavram?nın motivasyonel bir uzantısıdır. Olas? benlikler, bireyin mevcut davranışlar?nı ve hedeflerini yönlendiren bilişsel çerçeveler olarak i?lev görür. Ölçek, özellikle ö?retmen adaylar?nın mesleki

kimlik geli?imini ve mesle?e adaptasyon sürecini etkileyen benlik beklentilerini ölçer.

Ölçe?in alt boyutlar? genellikle umut edilen, beklenen ve korkulan ö?retmen benliklerini kapsayarak, ö?retmen aday?nın mesleki gelece?ine dair hem pozitif hem de negatif beklentilerini kapsaml? bir ?ekilde ortaya koyar. Bu yap?, bireyin kariyer motivasyonunu, stresle ba?a ç?kma stratejilerini ve mesleki ba?l?l???n? öngörmede önemli bir rol oynar.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, Tatlı-Dalio?lu'nun 2016 y?l?nda [Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde](#) tamamlad??? yay?nlanmam?? [doktora tezi](#) içerisinde detayl? olarak sunulmu?tur. Kaynak bilgide geçerli?e dair spesifik istatistiksel de?erler belirtilmemi? olsa da (Geçerlik: -), uyarlama çal??malar?nda genellikle yap? geçerli?i (do?rulay?c? faktör analizi veya aç?mlay?c? faktör analizi), ölçüt ba??ml? geçerlik ve kapsam geçerli?i yöntemleri kullan?lm??t?r. Ölçe?in, olas? benlikler yap?s?n? Türk kültürüne uygun ve do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü gösteren kan?tlar tez içerisinde yer almaktadır.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?ine ili?kin spesifik de?erler (Güvenirlik: -) kaynak içerikte belirtilmemi?tir. Ancak doktora tezi kapsam?nda, ölçe?in iç tutarl?l???n? test etmek amacıyla Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm?? olmalıdır. Ayrıca, test-tekrar test güvenilirli?i veya madde-toplam korelasyonlar? gibi yöntemler de kullan?larak ölçüm sonuçlar?nın zaman içinde tutarl?l??? ve maddelerin homojenli?i incelenmi?tir. Bu psikometrik analizler, ölçe?in tutarl? ve güvenilir bir ölçüm aracı oldu?unu kan?tlamak için zorunludur.

Faktör Analizi

Ö?retmen Adaylar? Olas? Benlikler Ölçe?i'nin yap?s?sal bütünlü?ünü do?rulamak amacıyla faktör analizi yap?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?in orijinal yap?s?n?n (olas? benliklerin alt boyutlar?) Türkçe uyarlamas?nda korunup korunmad???n? belirlemek için kritik öneme sahiptir. Uyarlama çal??malar?nda genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile madde yükleri incelenir ve ardından Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile elde edilen faktör yap?s?n?n veriyle uyumu test edilir. Bu analizler, ölçe?in teorik yap?yla ne ölçüde örtü?tü?ünü gösterir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi yer almamaktadır (Derecelendirme: -). Ancak psikolojik tutum ve benlik ölçeklerinin do?as? gere?i, genellikle 4'li, 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme

format?nda oldu?u varsay?lmaktadır.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmen Adaylar? (Öğretmenlik e?itimi alan üniversite öğrencileri)

Ya? Grubu: Genellikle 18-25 ya? aral???ndaki üniversite öğrencileri (lisans düzeyinde e?itim alanlar)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli üniversitelerin e?itim fakültelerinde öğrenim gören öğretmen adaylar?.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i (Self-report scale).

Anahtar Kelimeler

Öğretmenlik Mesle?i, E?itim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, Psikometrik Özellikler, Benlik Temsilleri.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Seray Tatlı Dalio?lu

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Sa?lanan kaynakta ORCID bilgisi bulunmamaktadır.

Kurumsal E-posta Adresleri: statli@anadolu.edu.tr

Yaz?ma Adresi: Anadolu Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, Eski?ehir (Doktora tezinin yapıld??? kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, yay?nlanmam?? bir doktora tezi kapsamında geli?tirilmis? ve uyarlanm??tır. Kullan?m izinleri için sorumlu yazar Seray Tatlı Dalio?lu ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m ?artlar? için yazar?n onay?n?n alınmas? önemlidir.

Test Y?I?: Ölçe?in uyarlama çalı?ması 2016 y?I?nda tamamlanm??tır (Tez referans y?I?).

Referanslar

Tatlı-Dalio?lu, S., Ad?güzel, O.C.(2016). *Öğretmen adaylar?nın meslekteki ilk yıllar?na yönelik olas? benlikleri ile öz-yeterlik inançlar? ve öğretmenli?e ili?kin tutumlar? aras?ndaki ili?ki* (Yay?nlanmam?? doktora tezi). Anadolu Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü Eski?ehir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir.

[ogretmen-adaylari-olasi-benlikler-olcegi-toad.pdf](#)

Ö?retmen Adaylar? Olas? Benlikler Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçe?in maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Ölçek maddelerine eri?im ve kullan?m ko?ullar? için sorumlu yazar Seray Tatlı Dalio?lu ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Maddeler, Tatlı-Dalio?lu'nun 2016 tarihli doktora tezinde detaylı olarak sunulmu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM